

ט"ו בשבט

שורשים

„כי האדם עץ השדה“
(דברים כ, יט).

שני מקורות מְחִיָּה לעץ: הוא יונק מלחות הקרקע וסופג את הכוחות הספונים-טמונים בעפר ממנו גדל; שורשיו, הם המבטיחים לו יציבות לעמוד כנגד כל רוח. בצמרת האילן, נהנה העץ מאור ומקרני השמש המפזזות; באגפיו צצים פרחים, הקורצים לדבורים להפרות את הפרח.

שתי תנועות לעץ: כלפי המים מטה, כלפי הקרקע ממנו צומח, וכלפי השמש מעלה, ממנו שואב הוא את החום והאור המחיים והמפרים.

השורשים והצמרת בשני קצות העץ הם מאוזנים, כשיעור השורשים, כן שיעור הענפים והעלים. ללא שורשים, תהדוף כל רוח מצויה את העץ ותשברנו. בלי צמרת נותר האילן – עץ יבש.

בתוך העץ פנימה, קשר ישיר של לחות בין השורשים והצמרת. אותו קשר שבין השורשים לעלים, הוא הוא הכוח המבטיח לעץ את חייו. הַפֶּסֶק את הקשר, והעץ ייכרת וייבש.

כל אדם בישראל, משול לעץ השדה. נטוע הוא בקרקע איתן של מסורת אבות, של שורשי נפש ומסורת, וּמְטָה את ראשו בגעגועים אל-על כלפי שמים. מורשת אבות ואהבת ה' הם הם המבטיחים את חייו של האדם – העץ – בישראל.

הלחות, מימיו של העץ, הם דברי תורה, המשולים למים: „עץ חיים היא למחזיקים בה“ (משלי ג, יח).

ט"ו בשבט, הוא ראש השנה לאילנות „הואיל ויצאו רוב גשמי השנה“ (תלמוד בבלי, ראש השנה יד, א). כבר רָוַו שורשי העץ ממים הבאים ממטה, ועלי הצמרת מתחילים ללבלב. מראים הם ומוכיחים, כי אמנם קיים קשר בין השורשים והעלים, בין המקורות העתיקים ובין התחדשות המטרות העילאיות, בין מטה ומעלה, בין הארץ לשמי מרום.

מתוך הספר: בעקבי חגים ומועדים, דברים למועדים ולהפטרות השנה.
מאת: הרב ירחמיאל יעקב דושינסקי (זצ"ל), אב"ד דרום אפריקה.
הוצאת ספר-חרמון, ניו-יורק, תשמ"ב.
הועתק במדוייק ע"י מיכאל דושינסקי, בן-אחי המחבר, פראג, הרפובליקה הצ'כית,
ב"ה, בשבט ה'תשס"ד, פברואר 2004.